

Sygn. akt VIII U 216/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. O. (O.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania A. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 stycznia 2019 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. O. prawo do emerytury pomostowej od 1 grudnia 2018 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 216/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, odmówił ubezpieczonemu A. O. przyznania prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a nadto na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, podnosząc, iż spełnia warunki do przyznania tego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. O. urodził się (...) Wiek 60 lat ukończył (...)

Od 10 października 2005 r. jest uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatnio – od 1 lutego 2017 r. do 30 września 2018 r. – pracował w (...) w Z. jako pracownik biurowy. Obecnie nie pozostaje w zatrudnieniu.

W dniu 6 grudnia 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę pomostową.

Zaskarżoną decyzją z 4 stycznia 2019 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na nie udowodnienie na dzień 1 stycznia 2009 r. co najmniej 15- letniego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz nie wykonywanie po 31 grudnia 2008 r. takiej pracy.

ZUS uwzględnił ubezpieczonemu 18 lat, 9 miesięcy i 23 dni pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, natomiast nie uwzględnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony od 16 lutego 1977 r. do 25 kwietnia 2000 r. był zatrudniony w KWK (...) w G.. Ubezpieczony zajmował następujące stanowiska:

- sortowniczego węgla i kamienia przeróbki mechanicznej węgla na powierzchni – od 16 lutego 1977 r. do 31 lipca 1979 r.;
- sterowniczego maszyn i urządzeń przeróbki mechanicznej węgla na powierzchni – od 1 sierpnia 1979 r. do 31 lipca 1980 r.;
- płuczkarza na powierzchni – od 1 sierpnia 1980 r. do 1 grudnia 1982 r.;
- pracownika gospodarczego – rehabilitacja na powierzchni – od 2 grudnia 1982 r. do 2 stycznia 1983 r.;
- płuczkarza na powierzchni – od 3 stycznia 1983 r. do 25 kwietnia 2000 r.

KWK (...) w G. zajmuje się wydobywaniem węgla kamiennego.

Sąd ustalił, że ubezpieczony podczas zatrudnienia w ww. zakładzie pracy, pracując jako sortowniczy węgla, sterowniczy maszyn i płuczkarz – w okresach od 16 lutego 1977 r. do 1 grudnia 1982 r. i od 3 stycznia 1983 r. do 25 kwietnia 2000 r. – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla. W tym czasie ubezpieczony wykonywał prace polegające na obsłudze urządzeń przeróbki mechanicznej węgla, takich jak: taśmociągi, przesiewacze, wirówki, prasy, osadzarki. Służyły one do pozyskania węgla z urobku, rozdzielania węgla od kamienia. Oprócz ww. urządzeń ubezpieczony obsługiwał również filtry – maszyny oddzielające muł od wody, które generowały duży hałas. Wszystkie te czynności były związane z przeróbką mechaniczną węgla. W pracy ubezpieczonego występowały warunki szkodliwe w postaci nadmiernego hałasu i silnych wibracji. W okresie od 2 grudnia 1982 r. do 2 stycznia 1983 r. ubezpieczony miał przerwę w pracy przy przeróbce mechanicznej węgla spowodowaną kontuzją palca (zastrzał w palcu). W tym czasie pracował na portierni w hotelu.

Razem z ubezpieczonym w KWK (...) pracowali: D. N. (zatrudniony w latach 1978-2008) i J. N. (zatrudniony w latach 1974-2016).

Ubezpieczony udowodnił 25 lat, 1 miesiąc i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Bezsporne jest, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Powyższe okoliczności ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z KWK (...) w G., zeznań świadków D. N. (nagranie z rozprawy z 29 maja 2019 r. min. 3.45 i n. k. 20) i J. N. (nagranie z rozprawy z 29 maja 2019 r. min. 14.00 i n. k. 20) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 29 maja 2019 r. min. 24.03 i n. k. 20).

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia. Zeznanie świadków były spójne, logiczne i korespondowały z wyjaśnieniami ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust. 4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w

życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Sąd wskazuje, iż ubezpieczony nie może nabyć prawa do emerytury pomostowej w oparciu o cytowany wyżej art. 4 ustawy, gdyż po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy – co nie jest okolicznością sporną. Natomiast art. 4 ustawy wymaga łącznego spełnienia wszystkich wymaganych przesłanek.

Prawo odwołującego do emerytury pomostowej należy rozpatrywać w świetle art. 49 omawianej ustawy.

Zgodnie treścią art. 49 prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W mniejszej sprawie nie było przedmiotem sporu, że ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., osiągnął wymagany wiek 60 lat, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz nie pozostaje w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy ubezpieczony wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 2009 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez okres ponad 15 lat.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego, tj. akt osobowych ubezpieczonego, zeznań świadków oraz wyjaśnień ubezpieczonego, wynika jednoznacznie, że ubezpieczony w okresach od 16 lutego 1977 r. do 1 grudnia 1982 r. i od 3 stycznia 1983 r. do 25 kwietnia 2000 r., podczas zatrudnienia w KWK (...) w G., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla, a charakter jego pracy odpowiadał pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W tym czasie ubezpieczony wykonywał prace polegające na obsłudze urządzeń przeróbki mechanicznej węgla, takich jak: taśmociągi, przesiewacze, wirówki, prasy, osadzarki, które służyły do pozyskania węgla z urobku, w tym do rozdzielania węgla od kamienia. Oprócz ww. urządzeń ubezpieczony obsługiwał również filtry oddzielające muł od wody. W pracy ubezpieczonego występowały warunki szkodliwe w postaci nadmiernego hałasu i silnych wibracji.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że wymienione wyżej, wykonywane przez ubezpieczonego prace zaliczają się do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie kwestionował tego również organ rentowy, a ponadto potwierdził to również pracodawca ubezpieczonego w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 16 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy zwraca jednak uwagę, iż aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej w oparciu o art. 49 ustawy, ubezpieczony w dniu wejścia w życie ustawy musi posiadać wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Oznacza to, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie spornym w KWK (...) w G. musi nie tylko zostać zakwalifikowana do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu dotychczasowych przepisów tj. art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ale też musi być to praca w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Innymi słowy musi to być praca wymieniona w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie, że praca ubezpieczonego w okresie spornym może zostać zaliczona do prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż wykonywane przez niego prace zostały wymienione w załączniku nr 1 tej ustawy pod poz. 1 – prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla oraz rud metali lub ich wzbogacaniu.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, ubezpieczony spełnia zatem wszystkie przesłanki wskazane w art. 49 ustawy do przyznania emerytury pomostowej.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 1 grudnia 2018 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek